IVCIE

Commission interrégionale de l'Emballage
Interregionale Verpakkingscommissie

ACTIVITEITENVERSLAG 2017

INTERREGIONALE VERPAKKINGSCOMMISSIE

0

WOORD VAN DE VOORZITSTER EN VAN DE DIRECTEUR

BLZ. 4

1

DE WERKING VAN DE INTERREGIONALE VERPAKKINGS-COMMISSIE (IVC)

BLZ. 6

2

VAL-I-PAC

BLZ. 12

3
FOST PLUS
BLZ. 14

4
DE CIJFERS VAN RECYCLAGE EN NUTTIGE TOEPASSING VOOR 2016
BLZ. 18

5
DE MONITORING VAN DE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN
BLZ. 24

6
DE DOORVOER VAN AFVALSTOFFEN
BLZ. 26

INHOUDSTAFEL
IVC 2017

IVCIE
Commission interrégionale de l'Emballage
Interregionale Verpakkingscommissie

0

WOORD VAN DE VOORZITSTER EN VAN DE DIRECTEUR

In 2017 bestond de Interregionale Verpakkingscommissie exact twintig jaar, wat werd gevierd op 26 september 2017 met een studienamiddag in het museum "Trainworld", onder de titel "20 jaar verstandig omgaan met verpakkingsafval – preventie, hergebruik, recyclage".

Tijdens 4 korte, maar levendige en interessante debatten over een aantal actuele thema's werd gefocust op het heden en de nabije toekomst. Deze belooft spannend te worden, in het bijzonder voor de beide erkende organismen, Fost Plus en Val-I-Pac.

Die namiddag werd in herinnering gebracht dat er 20 jaar geleden nog geen sprake was van een "circulaire economie". Toch was dit waar de Interregionale Verpakkingscommissie toen al mee bezig was.

Tevens werd beklemtoond dat de successen van de IVC meer dan waarschijnlijk te danken zijn aan het interregionale model dat 20 jaar geleden werd op poten gezet, een model waarin de IVC er in geslaagd is om de samenwerking tussen de drie gewesten in stand te houden en om zich te positioneren als een geloofwaardige scheidsrechter tussen de drie gewesten, de twee erkende organismen, de intercommunales en de private operatoren. Dit model heeft niet enkel zijn credibiliteit bewezen, maar is ook veruit het meest efficiënte. De overgrote meerderheid van de stakeholders, zowel bij de overheden als bij de bedrijven, gaven een uitgesproken positieve beoordeling aan de IVC en aan het interregionale model.

2017 was ook het jaar van de projecten rond het uitbreiden van de plasticinzameling, de grootste uitdaging voor Fost Plus in de onmiddellijke toekomst.

De huidige erkenning vroeg reeds aan Fost Plus om pilootprojecten op te zetten om het geschikte inzamelscenario te zoeken, waarbij meer dan enkel de flessen en flacons worden ingezameld. Deze pilootprojecten hebben resultaat opgeleverd en de IVC heeft begin 2017 de erkenning tussentijds gewijzigd , om de overgang naar een veralgemeende inzameling van restplastics te versnellen. Half december 2017 diende Fost Plus zijn voorstel van implementatieplan in, met als doel om tegen eind 2019 in heel België alle huishoudelijk plastic verpakkingsafval in te zamelen. Voor de huishoudelijke afvalinzameling staan we nu dus op een sleutelmoment. Het komt er voor Fost Plus op aan om te blijven vooruitgaan en de uitdaging aan te gaan.

Val-I-Pac heeft eind 2016 zijn 5de erkenning gekregen, waarin de centrale rol van Val-I-Pac in het beheer van bedrijfsmatig afval wordt bevestigd en versterkt en waarin Val-I-Pac gevraagd wordt om acties te ondernemen ter stimulering van preventie, hergebruik en duurzaamheid. In 2017 kwam het erop aan om deze erkenning in de praktijk te gaan toepassen en, voor Val-I-Pac, om zich te wijden aan zijn nieuwe verplichting van jaarlijkse rapportage. Dat is een veeleisend werk, de gevraagde informatie heeft betrekking op alle bedrijfsmatige verpakkingsafvalstromen, per materiaal en per gewest voor alle operatoren die met Val-I-Pac werken.

De IVC heeft sterk geïnvesteerd in het concretiseren van de erkenning en controles. Val-I-Pac heeft in al die jaren een heel performant systeem opgebouwd dat betrouwbare bewijzen van effectieve recyclage aanlevert. De controles van Val-I-Pac en deze van de IVC gaan zo ver als nodig, dat wil zeggen tot aan de eindrecycleur, ook als deze zich bijvoorbeeld aan de andere kant van de wereld bevindt. Val-I-Pac heeft een cruciale rol in het bevorderen van de selectieve inzameling van bedrijfsmatig verpakkingsafval door de ontpakkende bedrijven en heeft bijzondere aandacht voor de KMO's.

Door middel van container-, recyclage- en startforfaits geeft Val-I-Pac een waardevolle financiële stimulus voor de selectieve inzameling en voor de recyclage.

Morgen zullen de IVC en haar partners zich met nog meer energie inzetten om te voldoen aan de nieuwe doelstellingen inzake recyclage per materiaalsoort en meer bepaald de toekomstige toename van de percentages van de plasticrecyclage op Europees niveau. Na de vele besprekingen op Europees niveau in 2017 wordt dit jaar immers een wijziging verwacht van de Richtlijn 94/62 EG betreffende verpakking en verpakkingsafval en de Richtlijn 2008/98 EG betreffende afvalstoffen. Op korte termijn zal een wijziging van het Samenwerkingsakkoord noodzakelijk zijn.

Daarnaast betekent de Chinese beslissing om de invoer van plasticafval te beperken een nog grotere uitdaging als we de vereiste cijfers voor plasticrecyclage willen halen. In dat opzicht zou het inzamelen van afval "out of home" als beleidslijn een hulpmiddel moeten zijn om het percentage plasticrecyclage dat de toekomstige richtlijn oplegt te halen. En het opnemen van plasticfolie in de PMD-inzameling zal ons verplichten bijkomende recyclagecapaciteit te ontwikkelen in Europa of in België.

Céline Schaar, Voorzitster

Marc Adams, Wnd. Directeur

1

DE WERKING VAN DE INTERREGIONALE VERPAKKINGSCOMMISSIE (IVC)

1.1. DE SAMENSTELLING VAN DE IVC

De Interregionale Verpakkingscommissie is samengesteld uit een Beslissingsorgaan waarvan de leden door de Gewestregeringen worden aangeduid en een Permanent Secretariaat bestaande uit ambtenaren van de drie Gewesten.

Het Beslissingsorgaan vergadert maandelijks en neemt de beleidsbeslissingen. Het voorzitterschap van de IVC wijzigt jaarlijks op 5 maart bij beurtrol tussen de Gewesten. Gedurende het eerste gedeelte van 2017 werd het voorzitterschap waargenomen door de heer Danny Wille van het Vlaamse Gewest. Tijdens het tweede gedeelte van het jaar, d.w.z. vanaf 5 maart, werd het voorzitterschap waargenomen door mevrouw Céline Schaar van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

De directeur van de IVC organiseert de werking van het Permanent Secretariaat bij de voorbereiding van de beleidsbeslissingen en bij het toezicht op de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en de erkenningen. De heer Marc Adams is waarnemend Directeur van de IVC. De heer Hugo Geerts is titelvoerend Directeur.

De samenstelling van het Beslissingsorgaan was in 2017 als volgt:

VLAAMSE GEWEST	
Gewone leden	**Plaatsvervangers**
Anne VANDEPUTTE / Ann DE BOECK[1]	Luc GOETEYN
Hugo GEERTS	Anneleen DE WACHTER
Danny WILLE	Roeland BRACKE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST	
Gewone leden	**Plaatsvervangers**
Julien DUMONT	Valérie VERBRUGGE
Francis RADERMAKER / Céline SCHAAR[2]	Céline SCHAAR / Grégoire CLERFAYT[3]
Olivier BOSTEELS	Olivier COLLET / Janathan BARGIACCHI[4]

WAALSE GEWEST	
Gewone leden	**Plaatsvervangers**
Sylvie MEEKERS	Anne DUMONT
Ingrid GABRIEL	Ludivine GAUTHIER
Martine GILLET	Jean-Yves MERCIER

[1] Mevrouw Vandeputte werd vanaf 24 oktober 2017 als effectief lid vervangen door mevrouw De Boeck.
[2] De heer Radermaker werd vanaf 19 oktober 2017 als effectief lid vervangen door mevrouw Schaar.
[3] Mevrouw Schaar werd vanaf 19 oktober 2017 als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Clerfayt.
[4] De heer Collet werd vanaf 19 oktober 2017 als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bargiacchi.

Het organogram van het Permanent Secretariaat bleef in 2017 ongewijzigd:

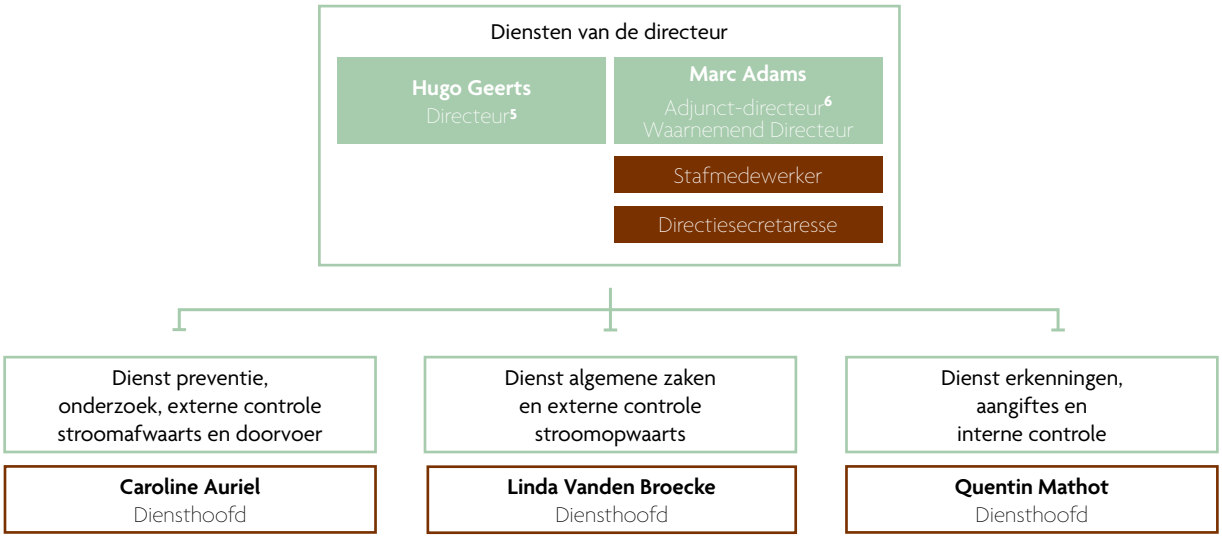

Het organogram van de IVC bestaat sinds 6 november 2014 uit 28 medewerkers in totaal, waarvan twee medewerkers zich exclusief bezig houden met de doorvoer van afvalstoffen.

Het Permanent Secretariaat telde, voor het grootste deel van 2017, 20 medewerkers, waaronder verschillende personeelsleden die deeltijds werken. Het Permanent Secretariaat blijft structureel onderbemand.

5 Het mandaat van de Heer Geerts loopt tot de pensionering of de vrijwillige afstand van het mandaat. Op dat moment gaat het mandaat van rechtswege over op de adjunct-directeur.
6 De heer Adams wordt aangeduid als adjunct-directeur. De functie van adjunct-directeur dooft uit, wanneer de adjunct-directeur het mandaat van directeur opneemt.

1.2. DE IVC BEGROTING 2017

Het budget van de IVC voor het werkingsjaar 2017 werd als volgt besteed:

	Effectieve bestedingen (in EUR)
HUISVESTINGSKOSTEN - Hieronder vallen onder meer: de kosten voor het onderhoud en de reiniging van de burelen, de herstellingen gebouwen, alsook allerlei huisvestingskosten zoals de gemeenschappelijke kosten voor het onderhoud van het gebouw. Voor 2017 viel hieronder opnieuw een belangrijk deel van de kosten verbonden aan de verhuis van de IVC, met name de kosten voor de inrichting van de nieuwe kantoren (118.854,24 EUR).	213.424,59
KANTOORKOSTEN - Hieronder vallen onder meer: de kantoorbenodigdheden, fotokopieer-kosten, telefoon- en GSM-kosten, het onderhoud van de telefooncentrale, frankeer- en trans-portkosten, alsook de kosten voor ondersteuning bij informaticaproblemen.	86.950,48
REISKOSTEN EN REPRESENTATIEKOSTEN - Hieronder vallen onder meer: de terugbetaling van treintickets en forfaitaire reis- en verblijfsvergoedingen.	9.174,24
EXPLOITATIEKOSTEN WAGENPARK - Hieronder vallen onder meer: leasingskosten, de kosten voor brandstof, onderhoud wagens (andere dan deze voorzien in het leasingcontract). In 2017 dienden de 4 dienstwagens van de IVC vervangen te worden. De IVC heeft hierbij geopteerd om over te schakelen op milieuvriendelijke voertuigen, hybride wagens die zowel op elektriciteit als op benzine kunnen rijden.	40.203,77
OVERIGE ALGEMENE WERKINGSKOSTEN - Hieronder vallen normaal onder meer: de kosten voor beroepsopleiding en studiedagen, de inlassing in tijdschriften en het drukken van publicaties.	38.789,01
HUUR GEBOUWEN - Dit zijn de jaarlijkse huurgelden voor de kantoren van de IVC. Door de verhuis is er een gevoelige daling van deze uitgaven..	183.522,30
EXPERTISE EN CONSULTANCY - Hieronder vallen onder meer: de erelonen van advocaten en experten, alsook de kosten voor vertalingen naar het Nederlands, het Duits en het Engels. De nieuwe bevoegdheid inzake doorvoer heeft een externe ondersteuning nodig gemaakt; omwille van bijkomend overleg, diende deze ook in 2017 verder gezet te worden.	63.252,56
STUDIES EN ONDERZOEKEN - Begin 2017 werd de studie papier/karton, welke tot doel had om de verdeelsleutels voor papier/karton uit de erkenning te actualiseren, voltooid.	58.929,42
SENSIBILISERING EN INFORMATIEVOORZIENING - Hieronder vallen onder meer: de kosten voor inlassing in diverse vaktijdschriften en het opnemen van banners in gespecialiseerde websites. Het afgelopen jaar was ook een bijzonder jaar. In 2017 vond immers de viering van 20 jaar IVC plaats. Voor deze begrotingspost werd een bedrag voorzien dat hoger was dan dit voor de "normale" jaren.	166.788,80
INVESTERINGEN - Hieronder vallen onder meer: de aankoop van meubilair, kantoormachines en hardware. Omwille van de verhuis werden in 2016 nagenoeg het volledig meubilair en de hardware vernieuwd. Voor 2017 werd dan ook een relatief laag bedrag voorzien voor deze begrotingspost, aangezien er geen grote investeringen werden verwacht.	9.693,05
ALGEMEEN TOTAAL UITGAVEN	**870.728,22**

Het budget van de IVC wordt door de Gewesten ter beschikking gesteld volgens de verdeelsleutel bepaald in het Samenwerkings-akkoord, waarbij de Gewesten respectievelijk de volgende percentages van het vereiste bedrag betalen:

- 60,9% voor het Vlaamse Gewest,
- 31,5% voor het Waalse Gewest,
- 7,6% voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

1.3. DE VIERING VAN 20 JAAR IVC

Op dinsdag 26 september vond de viering van de 20ste verjaardag van de Interregionale Verpakkingscommissie plaats. Ruim 175 stakeholders namen deel aan de viering die plaatsvond in Train World. Dit museum gelegen aan het historische station van Schaarbeek biedt een overzicht van de Belgische spoorwegen gisteren, vandaag en morgen. Deze mix van oud en nieuw was de ideale locatie om het 20-jarig bestaan van de IVC te vieren.

Bij aanvang van de academische zitting werden de deelnemers verwelkomt door Voorzitster Céline Schaar.

Hierna vonden vier mini-debatten plaats:

Mini-debat 1 :
Cédric Slegers (Go4Circle) **- Johan Bonnier** (IMOG)

De inzameling en sortering van huishoudelijk verpakkingsafval. Wat is de rol van de intercommunales? Wat is de rol van de operatoren?

Mini-debat 2 :
Werner Annaert (Go4Circle) – **Xavier Lhoir** (Val-I-Pac)

Bedrijfsmatig verpakkingsafval en selectieve inzameling. Wat is de rol van Val-I-Pac? Is de vergoeding van 2 EUR per ton voor de recyclagebewijzen nog nodig?

Mini-debat 3 :
Marie-Christine Nossent (Intradel - Copidec) – **Mik Van Gaever** (Fost Plus)

De inzameling van huishoudelijk plastic verpakkingen wordt uitgebreid. Wat betekent dit voor de sorteercentra? Welke investeringen zijn nodig? Moeten we naar een schaalvergroting?

Mini-debat 4 :
Stefan Wauters (ECO-oh!) – **Christine Leveque** (Suez)

Paarse zak of roze zak? Alle plastics in één zak is gemakkelijk voor de burger, zeker in de steden. Maar hoe zit het met de recyclage?

Na het afsluiten van deze academische zitting door waarnemend directeur Marc Adams konden de genodigden deelnemen aan een gegidst bezoek aan Train World, met receptie in de locomotievenhal.

De avond werd feestelijk afgesloten in de oude lokketenzaal van het station van Schaarbeek.

Op "ivcie-20.be" kunt u de video over 20 jaar IVC, de gefilmde bijdragen van een aantal belangrijke partners en de voor de gelegenheid gemaakte flashmob bekijken. U vindt hier ook de fotoreportage van het evenement.

2
VAL-I-PAC

2.1. DE IMPLEMENTATIE VAN DE NIEUWE ERKENNING

2017 stond voor Val-I-Pac in het teken van de implementatie van de nieuwe erkenning.

Een van de voornaamste uitdagingen van de nieuwe erkenning van Val-I-Pac is de invoering van een jaarlijkse rapportage over alle bedrijfsmatige verpakkingsafvalstromen, opgesplitst volgens materiaal, Gewest en activiteitensector voor alle operatoren, zowel voor het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong als voor het deel dat geen verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong is, overeenkomstig artikel 18 van de erkenning.

Er werden rond dit onderwerp verschillende vergaderingen gehouden tussen Val-I-Pac, de IVC en de drie Gewesten, die in een constructieve sfeer verliepen.

In het kader van de implementatie van zijn erkenning werden ook andere onderwerpen tussen Val-I-Pac en de IVC besproken, zoals de aanpassing van de operatorovereenkomst, de statistische analyses en het in kaart brengen van de tweede stap in de recyclageketen.

2.2. DE CONTROLE EN OPVOLGING VAN VAL-I-PAC

De controle van de resultaten behaald door het erkend organisme Val-I-Pac is een kerntaak van de Interregionale Verpakkingscommissie.

De controle op de resultaten die Val-I-Pac in 2017 indiende voor het werkingsjaar 2016, werd afgerond in november 2017 en de cijfers voor 2016 werden goedgekeurd in december 2017.

Om de Interregionale Verpakkingscommissie toe te laten de werking van Val-I-Pac op een gestructureerde manier op te volgen, werd een opvolgingscommissie in het leven geroepen, die bestaat uit vertegenwoordigers van Val-I-Pac en van het Permanent Secretariaat van de IVC.

Na de behandeling van de erkenningsaanvraag in 2016 vergaderde de opvolgingscommissie Val-I-Pac in 2017 opnieuw volgens een normaal ritme. De dagorde van de vier vergaderingen in 2017 was telkens uitgebreid en gevarieerd. Onder meer de volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- De controle van de resultaten van recyclage en nuttige toepassing voor het werkingsjaar 2016;
- De directe betaling van container- en recyclageforfaits via het platform 'MyCertificate';
- Het KMO-plan 2017 en de concrete uitvoering ervan;
- Het in kaart brengen van de tweede stap van de recyclageketens volgens het art. 6 van de erkenning;
- De implementatie van het art. 18 van de erkenning en de daaruit voortvloeiende hernieuwing van de contracten met alle operatoren;
- De transparantie van de werking van Val-I-Pac en de garanties voor de confidentialiteit van de gegevens;
- De evolutie van de waarde van de materialen en in het bijzonder de ingrijpende wijzigingen omtrent de export van afval naar China.

3

FOST PLUS

3.1. DE WIJZIGING VAN DE ERKENNING

Op 4 mei 2017 werd een wijziging aangebracht aan de 5de erkenning van Fost Plus, het organisme voor het beheer van verpakkingsafval. De wijziging van de erkenning ging in op 1 juli 2017.

Deze wijziging heeft een drievoudig doel. Ze wil de inzameling van restplastics bevorderen, tegemoet komen aan de doelstellingen van richtlijn (EU) 2015/720 tot wijziging van richtlijn 94/62/EG betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen en, tot slot, de verdeelsleutel voor de inzameling van papier/karton actualiseren.

Inzameling van restplastics

Wat de inzameling van restplastics betreft, werd nog voor de wijziging van de erkenning overeengekomen dat Fost Plus proefprojecten zou organiseren en financieren om de uitbreiding van de plasticfractie in PMD-afval te toetsen. Op het moment dat de erkenning werd gewijzigd, waren die proefprojecten aan de gang en was het voor de IVC al duidelijk dat die een succes zouden worden. De planning was om de projecten voor het einde van 2017 te evalueren, maar die evaluatie door de IVC kon pas begin 2018 worden afgerond: de proefprojecteameld. n werden positief goedgekeurd, op voorwaarde dat alle plastics (zowel harde als zachte) zouden worden ingezameld.

Aan artikel 2 werd een nieuwe paragraaf 4 toegevoegd. Deze voorziet dat, met het oog op de hernieuwing van zijn erkenning en teneinde in de nieuwe erkenning de inzameling op te nemen van restplastics van verpakkingen, Fost Plus tegen 1 januari 2018 een **implementatieplan** moet voorstellen aan de IVC. Dit plan moet een dekking van 100% van de Belgische bevolking tegen 31 december 2019 verzekeren. Het moet rekening houden met de gewestelijke prioriteiten en met de gemotiveerde keuzes van de rechtspersonen van publiekrecht

Het plan moet de volgende scenario's omvatten, die vergoed worden aan de reële en volledige kost:

- bovenop de inzameling van de PMD-fractie, een geharmoniseerde inzameling van restplastics van verpakkingen huis-aan-huis en/of op de containerparken;
- een uitbreiding van de P-fractie van de PMD-zak tot de harde plastics van verpakkingen, aangevuld met een aparte inzameling van huishoudelijke plastic folies van verpakkingen huis-aan-huis en/of op de containerparken;
- een uitbreiding van de P-fractie van de PMD-zak met alle restplastics van huishoudelijke verpakkingen.

Fost Plus diende in dit verband op 15/12/2017 een document in met als titel "roadmap voor een succesvolle uitbreiding van de PMD-inzameling". Dit document bevat het voorstel van Fost Plus voor het implementatieplan voor de veralgemening van de inzameling van restplastics. Dit voorstel werd onderworpen aan een grondige analyse en de nodige bijkomende inlichtingen werden ingewonnen bij Fost Plus.

Verdeelsleutels papier/karton

Naar aanleiding van de studie die in 2016 door de IVC werd uitgevoerd en waarvan de besprekingen begin 2017 werden afgerond, bleek het noodzakelijk om de dubbele verdeelsleutel (verdeelsleutel in gewicht en sleutel voor de verdeling van de kosten voor de inzameling van de verpakkingsfractie in deze stroom) van de erkenning voor de papier/karton-stroom aan te passen, gelet op het toegenomen verpakkingsvolume in deze stroom.

De dubbele verdeelsleutel in artikel 11 van de erkenning werd derhalve opgeschroefd van 25% naar 32% voor de verwerking en van 30% naar 42% voor de terugbetaling van de kosten voor verpakkingen in deze stroom.

Plastic draagtassen

Er werd een artikel 50bis toegevoegd. Voortaan moet Fost Plus aan de Interregionale Verpakkingscommissie elk jaar laten weten hoeveel plastic draagtassen er tijdens een jaar op de markt zijn gebracht, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen lichte en zeer lichte plastic draagtassen. Op deze manier zullen de Gewesten hun rapporteringsverplichting ten aanzien van Europa vervullen.

Er werd een afdeling 10bis toegevoegd om tegemoet te komen aan de doelstellingen van Richtlijn (EU) 2015/720 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen. Op deze manier worden de verpakkingsverantwoordelijken, ook al zijn ze zelden verpakkingsverantwoordelijken voor serviceverpakkingen, voor hun verantwoordelijkheid gesteld wat betreft de vermindering van verpakkingsafval.

3.2. DE REFERENTIEKOSTEN 2017 EN DE REFERENTIEWAARDEN 2016

De referentiekosten 2017 zijn de gemiddelde kosten van de toegewezen markten voor de selectieve inzameling van glas, papier/karton en PMD, alsook voor de sortering van PMD, geïndexeerd naar het jaar 2017.

Deze forfaitaire vergoeding wordt berekend voor de klassieke Fost Plus-stromen (glas, papier/karton, PMD-inzameling en PMD-sortering), en is het gemiddelde van het totaal van de vergoedingen van de inzamelscenario´s die overeenkomstig de erkenning van Fost Plus in het voorbije jaar zijn uitbetaald aan de reële en totale kost, geïndexeerd naar het jaar waarin de referentiekost moet worden toegepast.

Overeenkomstig de erkenning bepaalt de IVC elk jaar de referentiekosten voor het lopende jaar. De IVC baseert zich hiervoor op de cijfers die Fost Plus jaarlijks aan de IVC voorlegt en welke door de IVC gecontroleerd worden.

De IVC heeft de referentiekosten voor het jaar 2017 als volgt bepaald:

		Totaal van de inzamelingen en sortering				Inzameling huis-aan-huis en via glasbollen				Inzameling op containerparken			
Referentiekosten 2017*		**100% vast (EUR/ inw.)**	**100% variabel (EUR/ ton)**	**60% vast (EUR/ inw.)**	**40% variabel (EUR/ ton)**	**100% vast (EUR/ inw.)**	**100% variabel (EUR/ ton)**	**60% vast (EUR/ inw.)**	**40% variabel (EUR/ ton)**	**100% vast (EUR/ inw.)**	**100% variabel (EUR/ ton)**	**60% vast (EUR/ inw.)**	**40% variabel (EUR/ ton)**
GLAS	Totaal	1,6304	53,05	0,9782	21,22	1,4598	55,19	0,8759	22,08	0,1706	40,62	0,1024	16,25
	>200	1,5471	51,12	0,9283	20,45	1,4072	52,89	0,8443	21,16	0,1399	39,10	0,0840	15,64
	<200 inwoners per km²	2,1286	63,18	1,2772	25,27	1,7702	68,76	1,0621	27,50	0,3584	45,16	0,2151	18,06
PAPIER/ KARTON	Totaal	4,3214	69,33	2,5928	27,73	3,7344	78,57	2,2406	31,43	0,5870	40,51	0,3522	16,21
	>200	4,1973	66,47	2,5184	26,59	3,7625	74,87	2,2575	29,95	0,4348	34,72	0,2609	13,89
	<200 inwoners per km²	5,2462	89,88	3,1477	35,95	3,6067	118,30	2,1640	47,32	1,6395	58,88	0,9837	23,55
PMD - OPHALING	Totaal	3,6718	237,04	2,2031	94,82	3,3481	241,95	2,0089	96,78	0,3237	190,00	0,1942	76,00
	>200	3,4315	231,45	2,0589	92,58	3,2854	238,63	1,9712	95,45	0,1461	128,34	0,0877	51,34
	<200 inwoners per km²	5,8696	274,52	3,5217	109,81	3,9721	269,78	2,3833	107,91	1,8975	289,39	1,1385	115,76
PMD - SORTERING		2,2300	151,58	1,3380	60,63								

* gewogen gemiddelde van de jaren 2012 (10%), 2013 (15%), 2014 (20%), 2015 (25%) en 2016 (30%), geactualiseerd naar het prijsniveau 2017

De referentiewaarden 2016 zijn de gemiddelde verkoopwaarden van de ingezamelde en gesorteerde materialen in het jaar 2016.

De IVC heeft de referentiewaarden 2016 halverwege 2017 goedgekeurd. Deze waarden werden gebruikt als basis voor de vergoedingen in 2017[7]. In 2018 zal evenwel een correctie plaatsvinden, na de goedkeuring door de IVC van de referentiewaarden 2017.

De referentiewaarden 2016, goedgekeurd door de IVC, zijn de volgende:

Materiaal (selectief ingezameld en gesorteerd)	Papier/ karton	Glas	Staal	Alumi-nium	Drank-kartons	HDPE	PET blauw	PET helder	PET groen	PET (gemiddeld)	Plastics (PET + HDPE)
Gemiddelde prijs (EUR/ton)	119,79	24,63	107,24	688,51	32,86	451,73	301,64	313,22	308,97	309,67	340,04

3.3. DE CONTROLE EN OPVOLGING VAN FOST PLUS

Om de Interregionale Verpakkingscommissie toe te laten de werking van Fost Plus op een gestructureerde manier op te volgen, werd een opvolgingscommissie in het leven geroepen, die bestaat uit vertegenwoordigers van Fost Plus en van het Permanent Secretariaat van de IVC.

In 2017 kwam de opvolgingscommissie Fost Plus vijf keer samen, met telkens een zeer gevulde agenda.

In de loop van 2017 werden onder meer de volgende onderwerpen meermaals besproken:

- De wijziging van de erkenning 2014-2018, met bijzondere aandacht voor:
  De uitbreiding van de P-fractie (paarse zak, roze zak) en de resultaten van de lopende proefprojecten hieromtrent;
  Het voorstel van Fost Plus voor een P+-implementatieplan;
  De actualisatie van de verdeelsleutel voor papier en karton;
- De verpakkingsverantwoordelijkheid bij E-commerce (internetverkoop);
- De inzameling van PMD bij bedrijven en de inzameling van PMD "out-of-home": monitoring en basisprogramma 2018;
- De resultaten van recyclage en nuttige toepassing (voor 2016) en de controle van deze resultaten;
- Het budget 2017 van Fost Plus en de Groene Punt-tarieven voor 2017;
- De voorstellen van de Europese Commissie tot het aanpassen van de doelstellingen van de Verpakkingsrichtlijn;
- Een actieplan voor de inzameling van verpakkingsafval uit EPS;
- De contractthernieuwingen met de intercommunales;
- De gevolgen van de importban ingesteld door China op een aantal afvalstromen.

[7] Artikel 10, §1, 2de alinea van de erkenning voorziet inzake de toepassing van de referentiewaarden het volgende: "Wanneer de markt voor de verwerving van een materiaal niet wordt toegewezen volgens het modelbestek opgesteld door het 'gemengd comité voor de gunning van de markten' en deze afwijking een relevante invloed heeft op de verkoopwaarde van het materiaal, komt de positieve of negatieve waarde van de materialen toe aan de rechtspersoon van publiekrecht. De vergoeding voor de kosten van inzameling en sortering wordt dan verminderd met de gemiddelde verkoopwaarde van de materialen bedoeld in de vorige alinea, de zogenaamde referentiewaarde."

4

DE CIJFERS VAN RECYCLAGE EN NUTTIGE TOEPASSING VOOR 2016

4.1. DE RESULTATEN VAN FOST PLUS

De in 2016 te behalen resultaten inzake recyclage en nuttige toepassing van huishoudelijk verpakkingsafval bedragen 80% voor recyclage en 90% voor totale nuttige toepassing (d.i. de som van recyclage en nuttige toepassing of verbranding met energierecuperatie).

Ook dit jaar overschrijdt Fost Plus de 100% recyclage voor glas en metalen, maar overschrijdt voor het derde achtereenvolgende jaar, niet de 100% recyclage voor papier/karton. De verklaringen voor deze overschrijding blijven dezelfde als de vorige jaren. Voor glas moet een deel van de oorzaak gezocht worden in de parallelle import vanuit het buitenland. Voor metalen wordt de overschrijding van de 100% verklaard door het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt voor dit materiaal[8].

De IVC aanvaardt voor recyclage nooit méér dan de aan het erkende organisme door zijn leden aangegeven hoeveelheden. Het recyclagepercentage voor glas en metalen is dus herleid naar 100%. De hoeveelheden die op deze manier geweigerd worden, worden wel bij het resultaat van de totale nuttige toepassing gevoegd.

8 De bepaling in de erkenning betreffende het in rekening brengen van metalen afkomstig van de verschillende verwerkingsinstallaties, die ervoor zorgt dat niet-selectief ingezameld metalen verpakkingsafval waarheidsgetrouwer in rekening kan gebracht worden, houdt rekening met het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt. De cijfers van de op de markt gebrachte verpakkingen betreffen dus enkel de leden van Fost Plus en niet alle op de markt gebrachte verpakkingen. Anderzijds wordt wel alle metaal afkomstig van huishoudelijke verpakkingen die selectief of niet-selectief (bij het restafval) worden ingezameld, in rekening gebracht, weliswaar na toepassing van een correctiefactor betreffende het verlies van materiaal in de verbrandingsovens.

De onderstaande tabel omvat de cijfers vastgelegd als zijnde de definitieve resultaten verkregen door Fost Plus voor het jaar 2016.

	Aangesloten hoeveelheden (in ton)	Recyclage (in ton)	Hoeveelheden nuttig toegepast met energie-recuperatie (in ton)	Recyclage (in %)
Papier/karton	183.317	161.783		88,3%
Glas	292.523	292.523		100,0%
Plastics	213.217	84.323		39,6%
Metalen	73.476	73.476		100,0%
Drankkartons	17.448	17.308		99,2%
Andere	4.232	38		0,9%
Totaal	**784.214**	**629.451**		**80,3%**
Niet-aangesloten glas		49.198		
Niet-aangesloten metalen		1.933		
Verbranding PMD-residu			20.875	
Algemeen totaal nuttige toepassing		**680.581**	**20.875**	

80,3%

is het recyclagepercenrage behaald door Fost Plus voor het aangiftejaar 2016.

De informatieplicht van de intercommunales

De Interregionale Verpakkingscommissie bestudeert ieder jaar de informatie die door de intercommunales is meegedeeld in het kader van artikel 18, §5 van het Samenwerkingsakkoord, en verwerkt deze gegevens in statistieken.

Evolutie van het inzamelresultaat per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in kg/inwoner (periode 2007-2016)

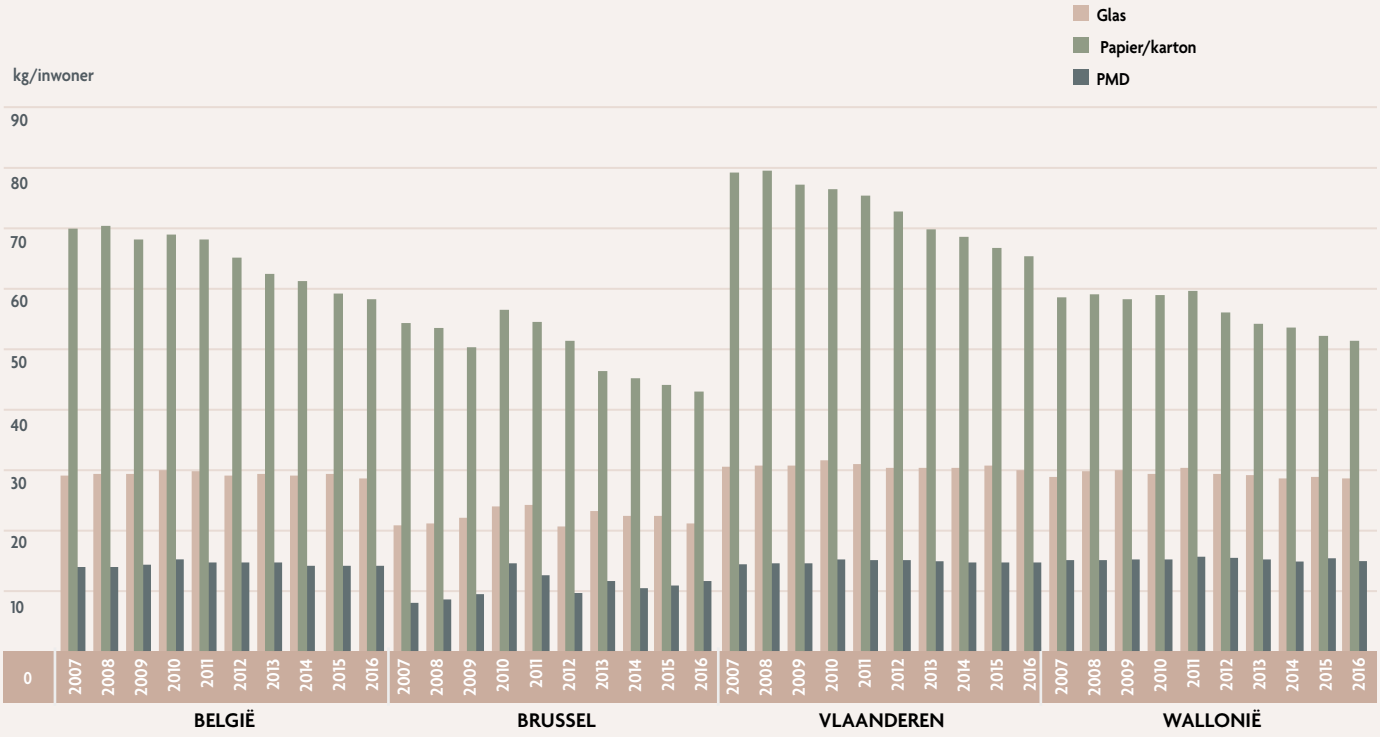

Evolutie van de inzamelkost per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in euro/ton (periode 2007-2016)

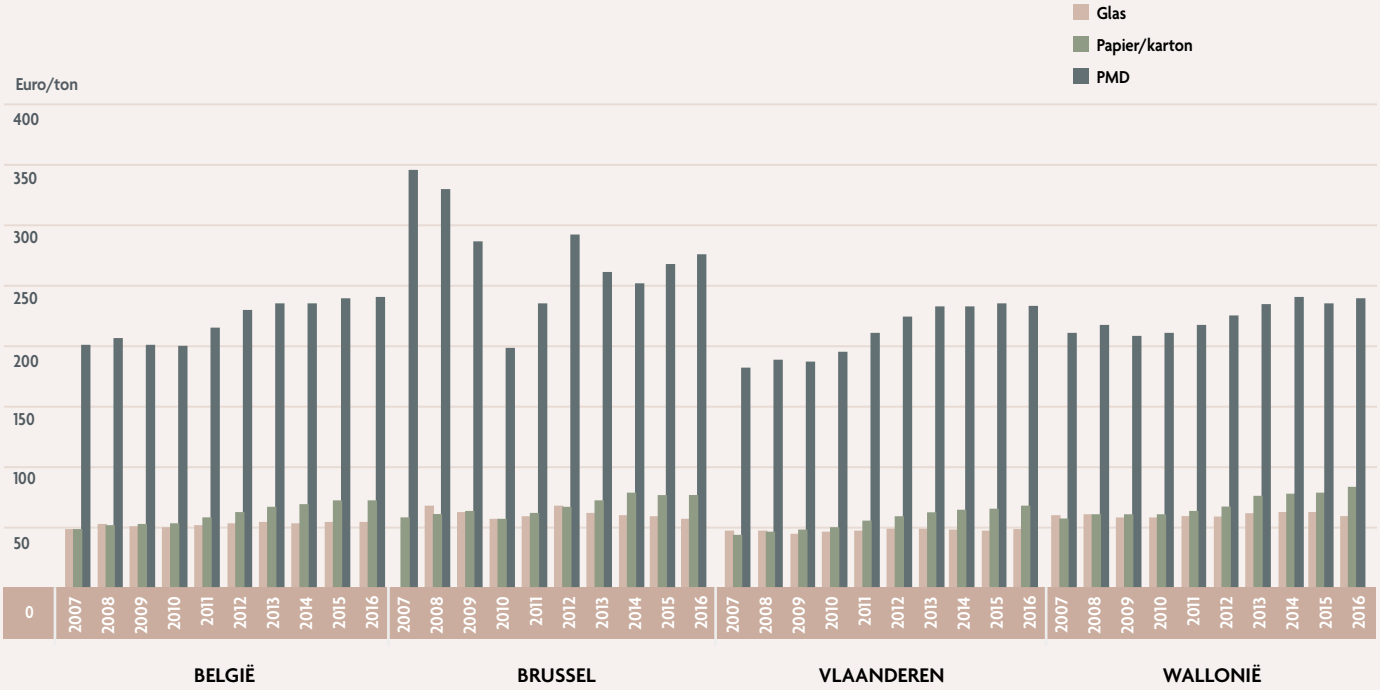

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode op de inzamelkosten (jaar 2016)

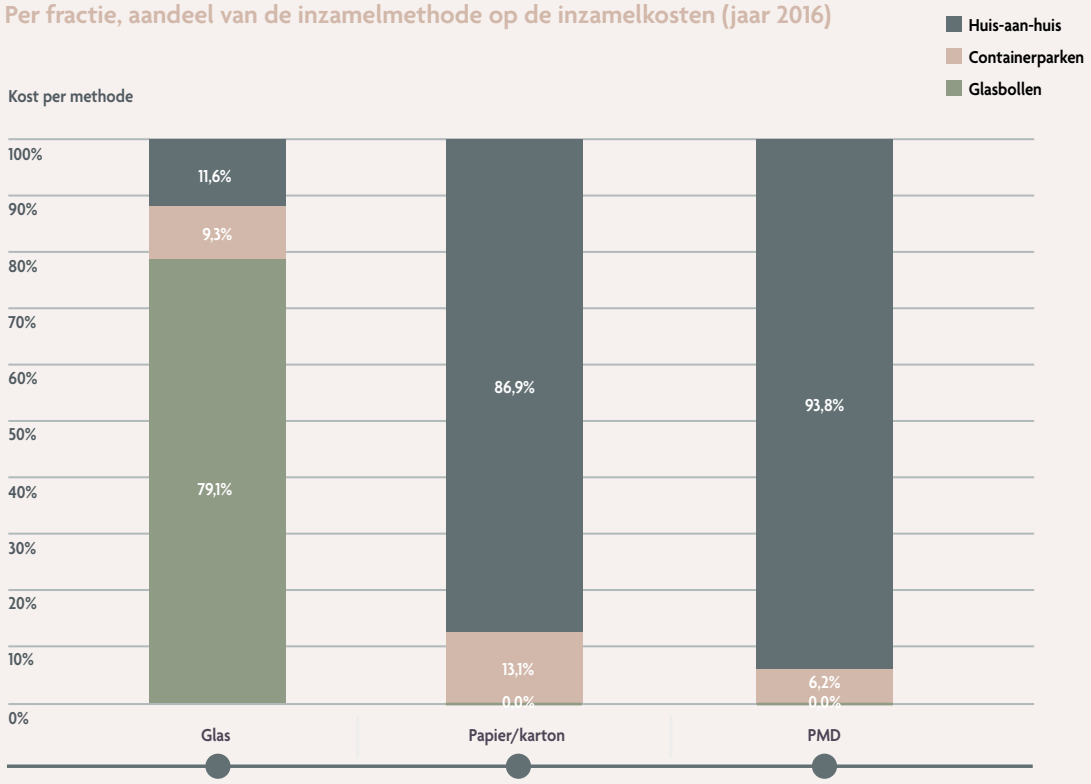

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode op het inzamelresultaat (jaar 2016)

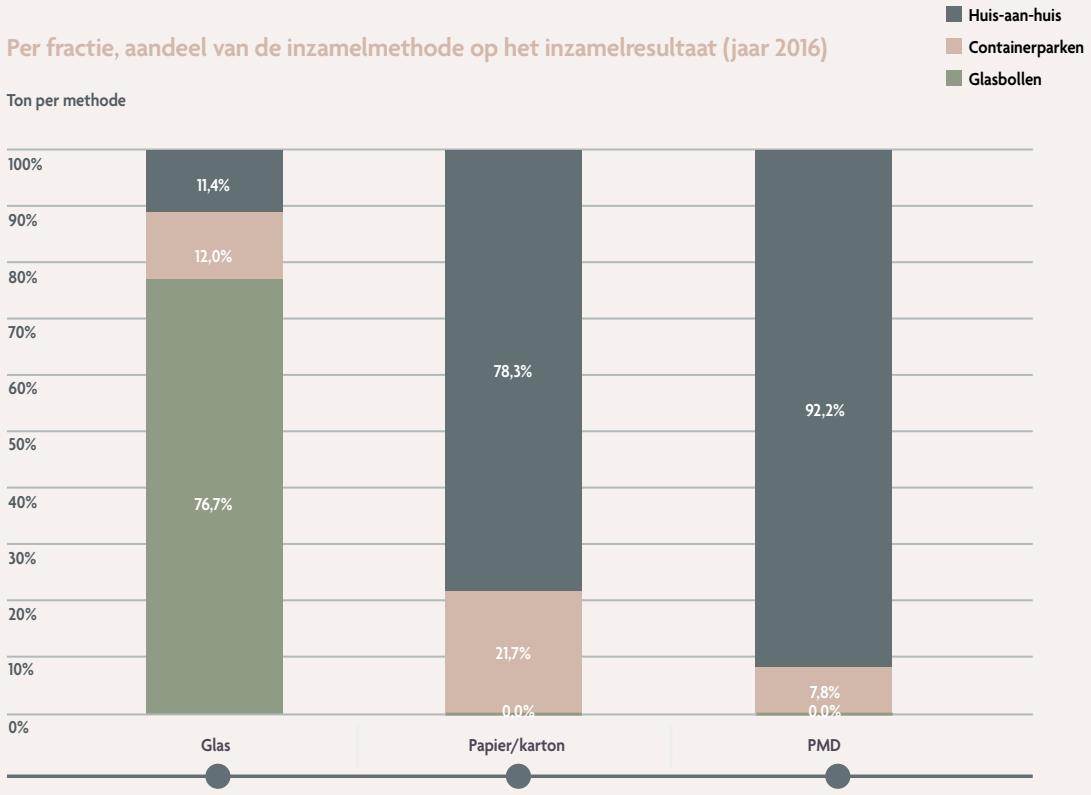

4.2. DE RESULTATEN VAN VAL-I-PAC

De in 2016 te behalen resultaten inzake recyclage en nuttige toepassing van bedrijfsmatig verpakkingsafval bedragen 80% voor recyclage en 85% voor totale nuttige toepassing (d.i. de som van recyclage en nuttige toepassing of verbranding met energierecuperatie).

De onderstaande tabel bevat de cijfers die werden vastgelegd als de definitieve door Val-I-Pac behaalde resultaten voor 2016.

	Op de markt gebracht (in ton)	Recyclage (in ton)	Recyclage (in %)
Kunststof	98.029	57.067	58,2 %
Papier/karton	413.717	431.415	100 %
Metaal	36.945	32.862	88,9 %
Hout	169.952	142.073	83,6 %
Overige materialen*	8.088	368	4,5 %
Totaal	**726.731**	**663.786**	**88,9 %**

88,9%

is het recyclagepercentage behaald door Val-I-Pac voor het aangiftejaar 2016.

* met inbegrip van glas

4.3. DE RESULTATEN VAN DE INDIVIDUELE VERPAKKINGSVERANTWOORDELIJKEN

Wat het aangiftejaar 2016 betreft, hebben in totaal 118 bedrijven meegedeeld zelf aan de terugnameplicht te voldoen.

De onderstaande tabel omvat de globale gegevens van de verpakkingsverantwoordelijken die bij de IVC aangeven zelf aan de terugnameplicht te voldoen en waarvan de resultaten door de IVC aanvaard werden:

Type materiaal	Op de markt gebracht (in ton)	Recyclage (in ton)	Recyclage (in %)
Papier/karton	26.902,04	24.455,98	90,9%
Kunststof	2.235,59	1.870,54	83,7%
Metaal	1.040,77	881,46	84,7%
Hout	8.321,90	8.123,11	97,6%
Overige materialen*	208,77	12,69	6,1%
Totaal	**38.709,07**	**35.343,78**	**91,3%**

* met inbegrip van glas

4.4. DE GLOBALE RESULTATEN

In dit punt worden de resultaten weergegeven die België voor het jaar 2016 rapporteert aan de Europese Commissie (Eurostat). In de door Europa bepaalde berekeningswijze moet rekening worden gehouden met:

- alle eenmalige verpakkingen die op de Belgische markt worden gebracht, d.w.z. ook met de hoeveelheden die door free-riders op de markt worden gebracht;
- alle herbruikbare verpakkingen die voor de eerste keer op de Belgische markt worden gebracht;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van verpakkingsafval van eenmalige verpakkingen, zoals meegedeeld door de erkende organismen Fost Plus en Val-I-Pac, alsook door de verpakkingsverantwoordelijken die zelf de terugnameplicht vervullen;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van herbruikbare verpakkingen die uit de handel worden genomen.

Door deze bijzondere berekeningswijze zijn de globale Belgische cijfers niet meer te vergelijken met de resultaten van de erkende organismen en de individuele verpakkingsverantwoordelijken, zoals die in de voorgaande punten worden weergegeven.

De volgende tabel geeft de globale recyclagecijfers voor 2016 weer:

Type materiaal	Glas	Plastic	Papier/ karton (gewoon)	Drank-kartons	Totaal papier/ karton	Metalen	Hout	Andere	TOTAAL
Recyclage (in %)	100,0	43,4	**89,2**	**97,3**	89,4	98,3	80,9	3,2	**81,9**

5

DE MONITORING VAN DE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN

Sinds 2000 volgt het Permanent Secretariaat van de Interregionale Verpakkingscommissie de aangiften op van de herbruikbare huishoudelijke verpakkingen die bij Fost Plus worden gedaan.

Sinds 2003 volgt de IVC ook de aangiften op van de herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen die bij Val-I-Pac worden gedaan.

Met de monitoring van een welbepaald aantal referentiebedrijven, dit zijn de bedrijven die de grootste hoeveelheden herbruikbare verpakkingen aangeven, willen we een duidelijker beeld krijgen over de evolutie van de herbruikbare verpakkingen.

De monitoring omvat geen gegevens van verpakkingsverantwoordelijken die enkel herbruikbare verpakkingen (d.w.z. geen eenmalige verpakkingen) op de markt brengen. We willen er dan ook op wijzen dat de hergebruikscijfers hierdoor waarschijnlijk wat onderschat zijn.

De monitoring van de herbruikbare verpakkingen op Belgisch grondgebied werd voortgezet voor het aangiftejaar 2016.

5.1. GLOBALE EVOLUTIE VAN DE HUISHOUDELIJKE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN

Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare huishoudelijke drankverpakkingen[9], opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden van Fost Plus, gedurende de periode 2000-2016.

Evolutie herbruikbare drankverpakkingen alle leden Fost Plus

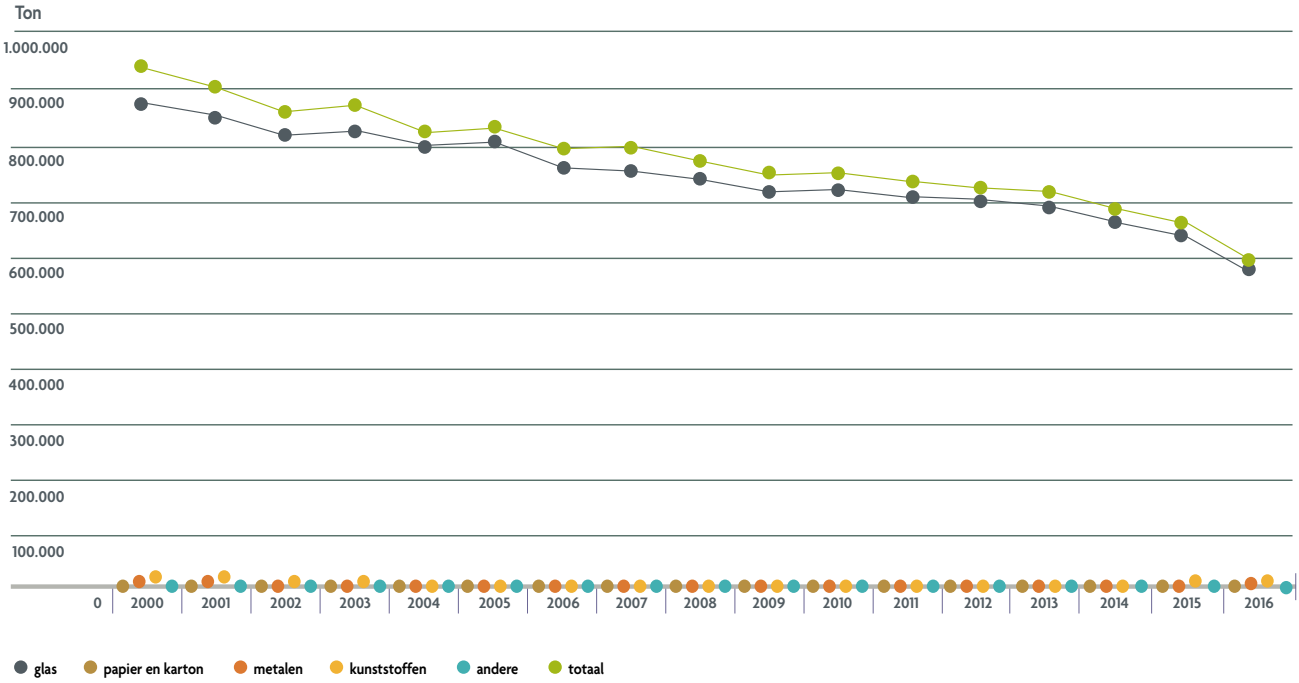

9 Vermits het merendeel van de herbruikbare huishoudelijke verpakkingen uit drankverpakkingen bestaat, wordt de gedetailleerde analyse van de herbruikbare verpakkingen tot deze groep beperkt.

5.2. GLOBALE EVOLUTIE VAN DE BEDRIJFSMATIGE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN

Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen, opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden van Val-I-Pac, gedurende de periode 2003-2016.

Evolutie herbruikbare verpakkingen alle leden Val-I-Pac

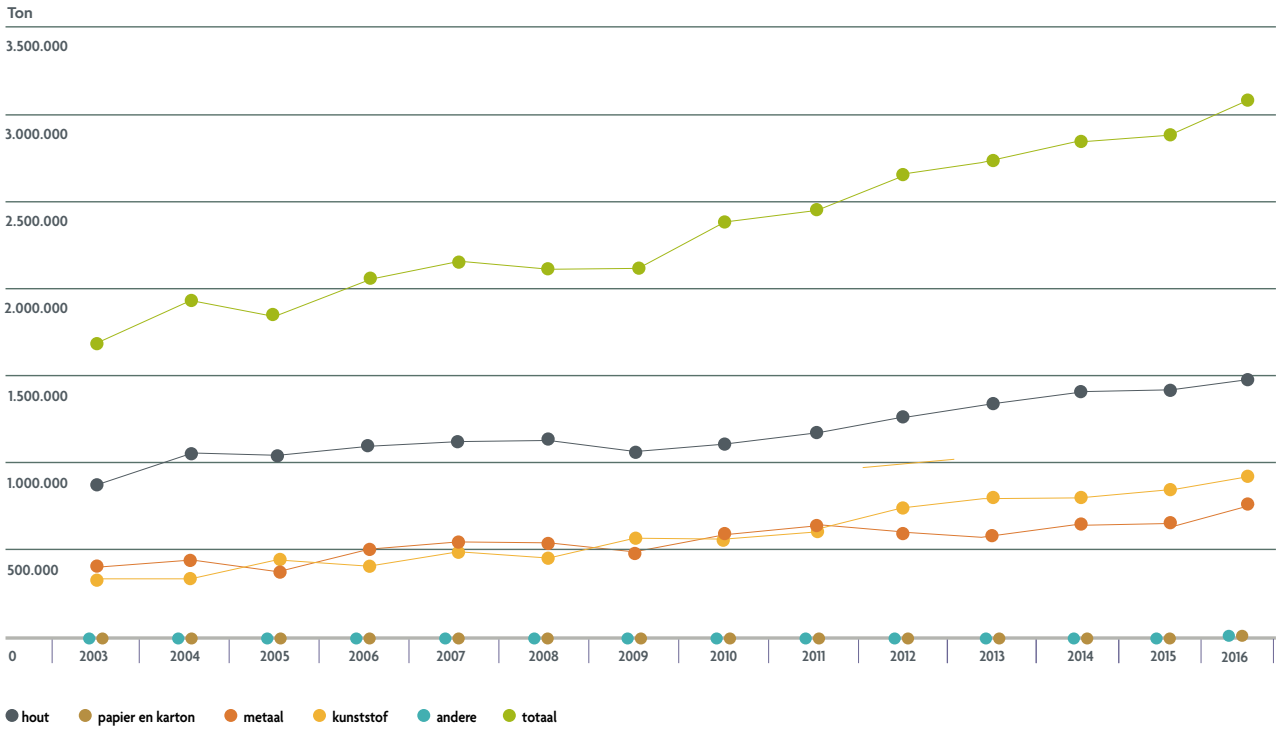

6

DE DOORVOER VAN AFVALSTOFFEN

Naast de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de naleving van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval vervult de IVC ook de rol van de **Belgische doorvoerautoriteit voor afvalstoffen.** Onder doorvoer door België wordt verstaan: de overbrenging van afval dat niet in België is ontstaan en dat niet verwerkt zal worden in België. Ook wanneer de doorvoer door België een traject heeft dat enkel over het grondgebied van één bepaald gewest loopt, is de IVC de betrokken bevoegde autoriteit.

Bij een grensoverschrijdende overbrenging door België moet de IVC een afschrift krijgen van het kennisgevingsdossier. De IVC maakt haar beslissing kenbaar per schrijven binnen de door de regelgeving vastgelegde termijn. De IVC moet ook de transportmeldingen ontvangen van transporten met doorvoer door België. Deze transportmeldingen zijn ofwel een voormelding dit als aankondiging van een gepland transport, ofwel een namelding dit ter bevestiging van een transport dat ter bestemming is gekomen, ofwel een annulatie van een voorgemeld transport dat uiteindelijk niet is vertrokken. De IVC voert deze gegevens ook in in de databank (transportregsistraties).

In 2017 heeft de IVC van 757 nieuwe kennisgevingen de behandeling gestart. De IVC heeft voor 643 daarvan in 2017 ook de beslissing verstuurd. Voor 109 van de nieuwe kennisgevingen kon nog geen beslissing opgesteld worden omdat ofwel bijkomende informatie opgevraagd werd en nog niet verkregen en/of omdat er nog geen ontvangstbevestiging werd gegeven door de autoriteit van bestemming. Bij 5 nieuwe kennisgevingen werd op verzoek van de kennisgever de procedure stopgezet.

Er werden in 2017 ook 45 beslissingen verstuurd van kennisgevingen reeds ontvangen in 2016 wat het totaal aantal beslissingen voor 2017 op 688 brengt, 216 daarvan betroffen een beslissing voor een kennisgeving voor de overbrenging met doorvoer door de haven (maritiem transport).

Wat betreft de transportmeldingen in 2017, werden er 54 477 voormeldingen, 50 177 nameldingen en 4 394 transportannulaties geregistreerd, wat het totaal registraties op 112 048 brengt.

Wat betreft de gevolgde trajecten in 2017 konden er 129 verschillende trajecten opgetekend worden; 57 daarvan verliepen zowel door Vlaanderen als door Wallonië (31 V/W en 26 W/V), 53 enkel door Vlaanderen en 19 uitsluitend door Wallonië (criterium: plaats van ingang/plaats van uitgang).

Overzicht van de trajecten meer dan 1.000 keer gebruikt in 2017 :

Ingang België	Uitgang België	Aantal keer
ADINKERKE (E40/A18)	POSTEL (E34/A21)	18.796
ADINKERKE (E40/A18)	MEER (E19/A1)	5.366
ADINKERKE (E40/A18)	ZANDVLIET (A12)	2.033
ADINKERKE (E40/A18)	BOORSEM (E314/A2)	1.941
STERPENICH (E411/A4)	HENSIES (E19/A7)	1.739
REKKEM (E17/A14)	POSTEL (E34/A21)	1.311
HENSIES (E19/A7)	EYNATTEN (E40/A3)	1.304

De IVC is niet bevoegd voor de controle op de eigenlijke grensoverschrijdende overbrenging van afval door België. Deze controle gebeurt door de gewestelijke milieu-inspecties. De IVC wordt wel betrokken indien er voor de terugzending van afval van een illegale overbrenging een kennisgeving moet worden opgesteld.

Bijgevolg heeft de IVC in 2017, bovenop de behandeling van de reguliere kennisgevingen, ook 10 verkorte kennisgevingen opgesteld die nodig waren voor de regeling van terugzendingen. Na overleg in september 2017 tussen de regionale inspectiediensten, de IVC en de Franse bevoegde autoriteit PNTTD werd besloten de terugzendingen naar Frankrijk niet meer volgens de verkorte kennisgevingsprocedure te laten gebeuren maar volgens een door PNTTD gecontroleerde procedure. Door deze beslissing is de IVC niet langer betrokken bij het regelen van de terugzendingen naar Frankrijk.

Evolutie aantal kennisgevingen

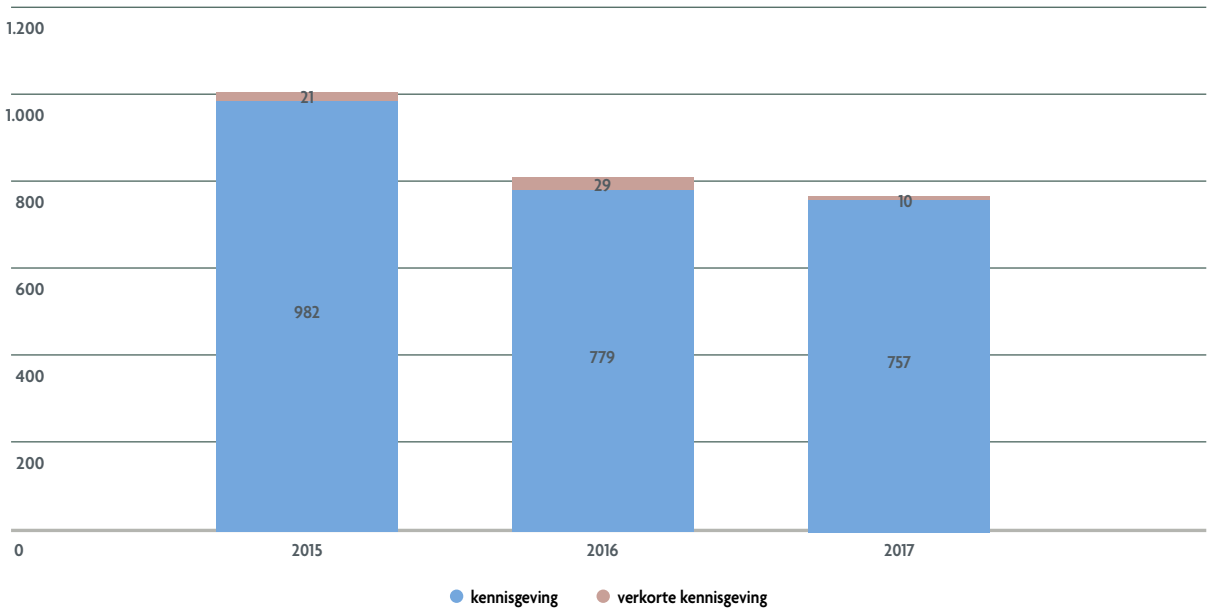

Evolutie aantal transporten

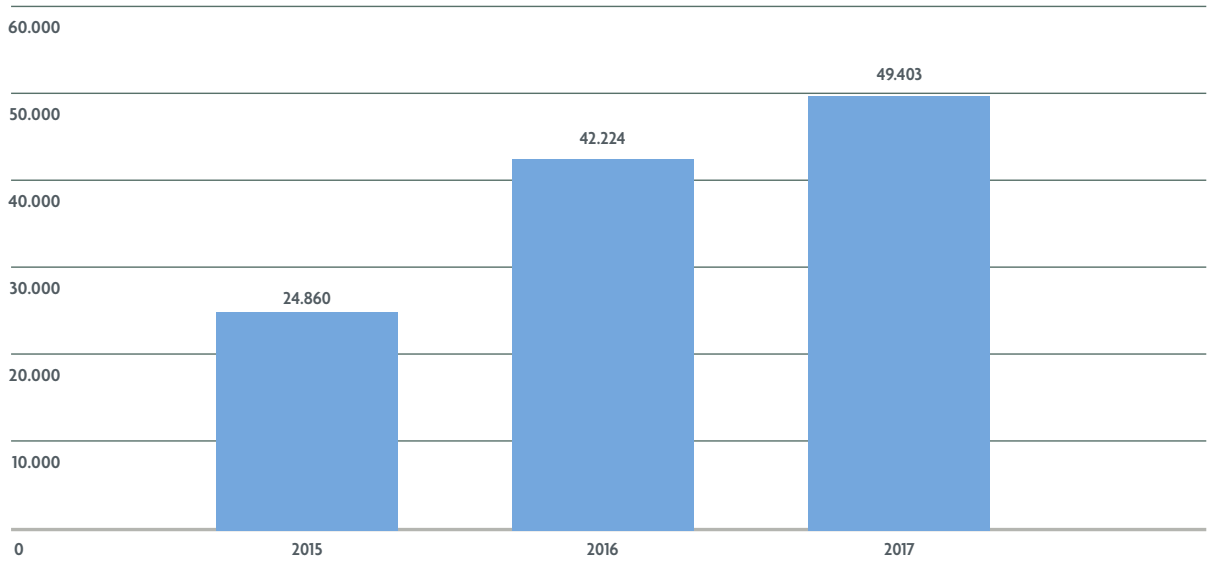

Evolutie aantal transportregistraties

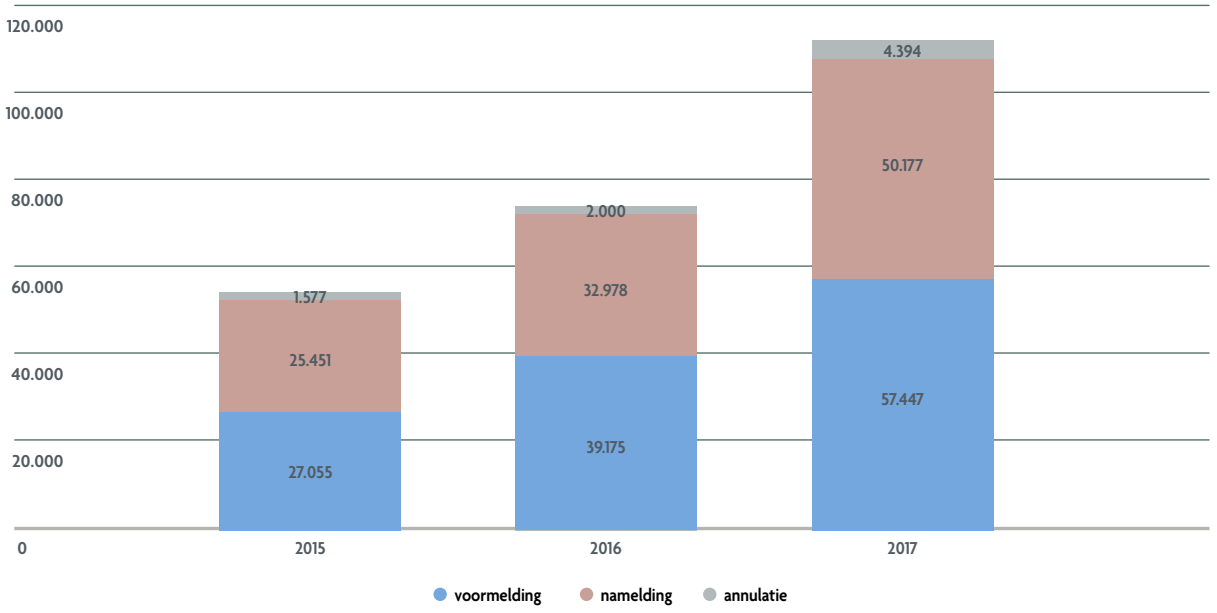

Evolutie gebruikte trajecten

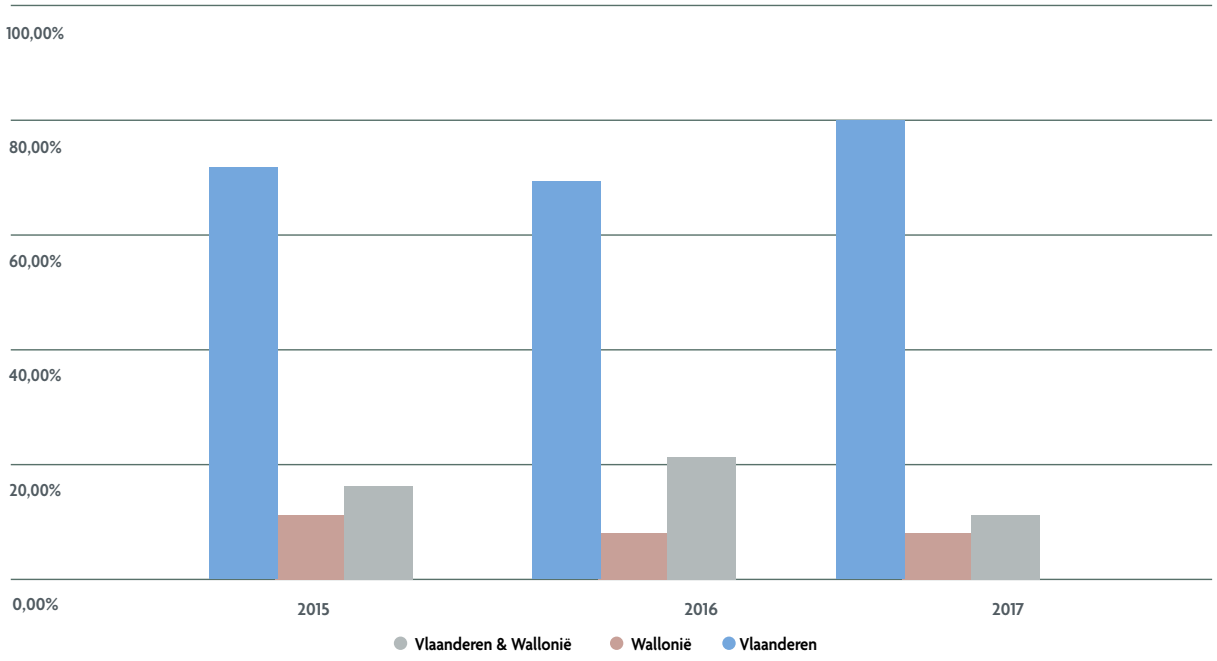

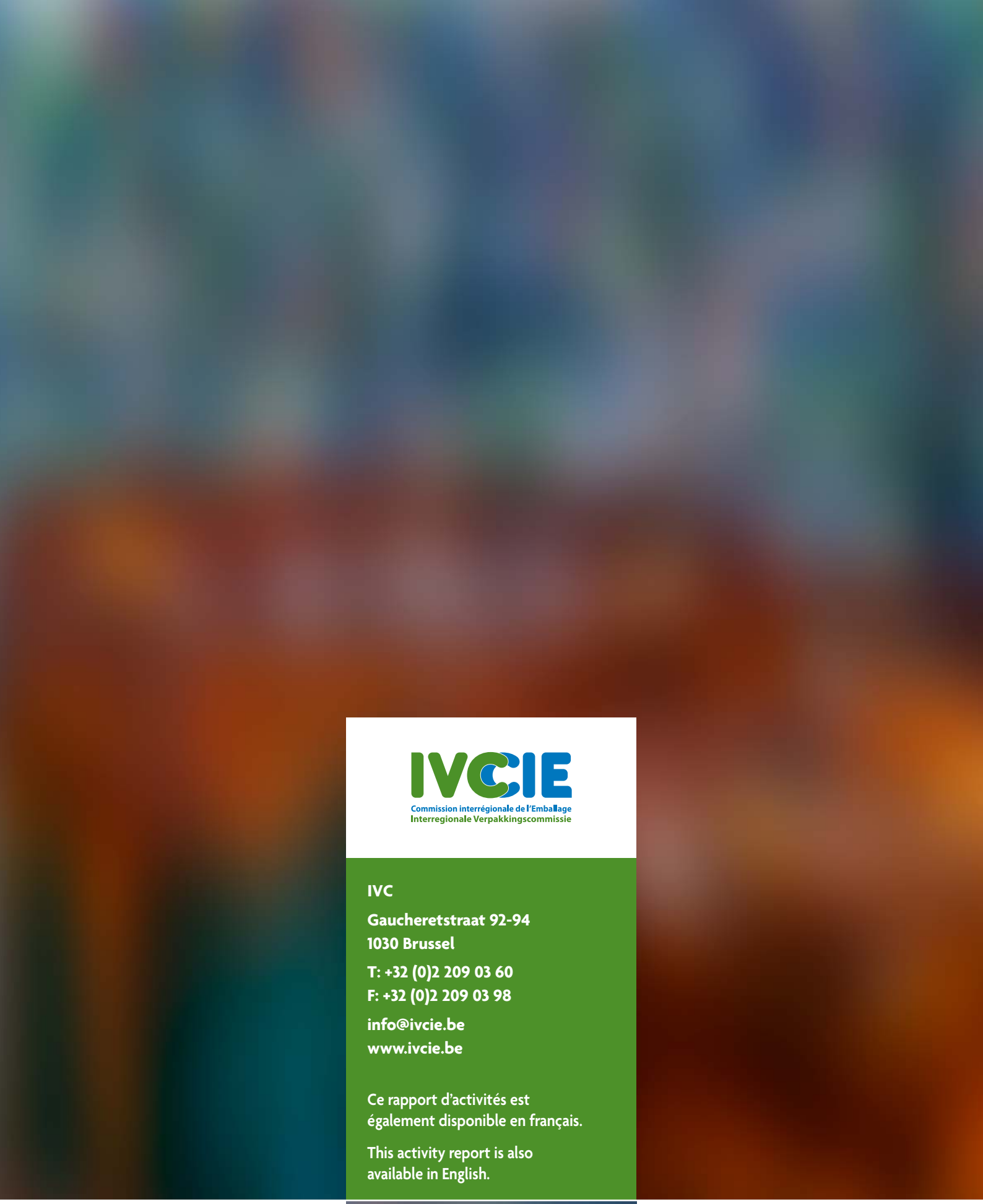

IVC

Gaucheretstraat 92-94
1030 Brussel

T: +32 (0)2 209 03 60
F: +32 (0)2 209 03 98

info@ivcie.be
www.ivcie.be

Ce rapport d'activités est également disponible en français.

This activity report is also available in English.

Ontwerp en realisatie
CDN Communication
www.cdncommunication.be

Wettelijk Depot
D/2018/8470/1

Verantwoordelijke uitgever: Marc Adams, Wnd. Directeur